

Φυσικό Περιβάλλον

Η ευρωπαϊκή αγριόγατα ή *Felis silvestris silvestris* κατά το λατινικό της όνομα, ζει στα βάθη των δασών, σε πυκνά τμήματα ελών και πεδιάδων και δυστυχώς σήμερα έχει κατανομή πολύ πιο μικρή από εκείνη που είχε τα προηγούμενα χρόνια. Είναι πολύ άγριο ζώο και, σε αντίθεση με την οικόσιτη γάτα, αποφεύγει τον άνθρωπο. Οι συνήθειές της μας είναι σχεδόν άγνωστες, επειδή επιλέγει να μένει μακριά από τους δρόμους και την ακτίνα δράσης του ανθρώπου.

Ευρωπαϊκή αγριόγατα

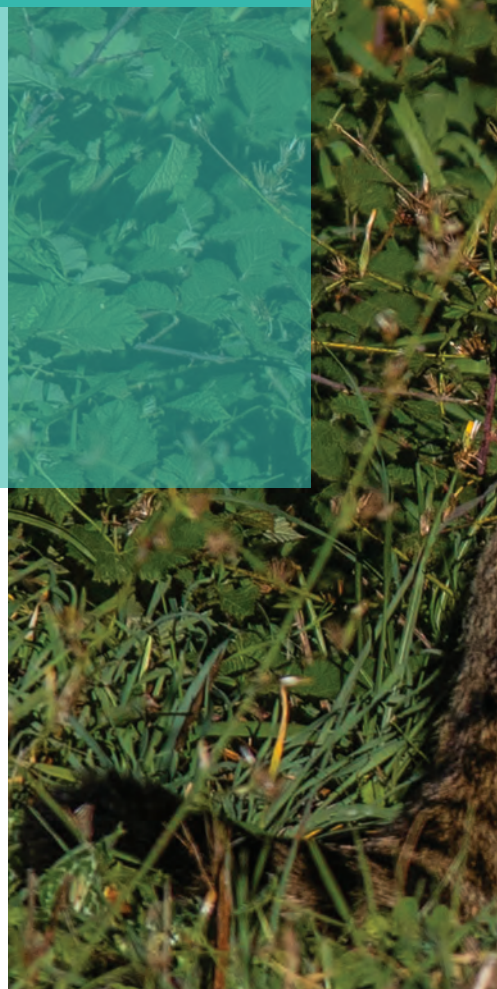
Felis silvestris silvestris

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:
Νάσος Ναλμπάντης

Από την αρχή της καριέρας μου ως φωτογράφος φύσης, ποθώ να φωτογραφίζω τα ευρωπαϊκά θηλαστικά. Δύσκολο εγχείρημα, διότι αναγκάστηκαν να γίνουν κυρίως νυκτόβια, ώστε να αποφεύγουν τον άνθρωπο. Αν και συναντήθηκα πολλές φορές με την ευρωπαϊκή αγριόγατα, δεν κατάφερα να τη φωτογραφίσω όπως ήθελα. Λες και ήταν καταραμένη η φωτογράφιση αυτού του μικρού αιλουροειδούς. Οι πληροφορίες από φίλους, βοσκούς, ορειβάτες και ψαράδες του Δέλτα του Έβρου δεν βοήθησαν πολύ, γιατί, ενώ έβρισκα τις γάτες, οι πόζες δεν ήταν κοντινές ή καθαρές. Ξεγλιστρούσαν μέσα στα πυκνά

γρήγορα ή δεν έβγαιναν σε «καθαρό» μέρος καθόλου. Επειδή γνώριζα σε ποιες περιοχές θα μπορούσα να τις δω, επέμενα και έλπιζα. Κάποια μέρα, σκεφτόμουν, θα μου επιτρέψει να την απαθανάτισω όπως θέλω, και κοιτάζα τις άστοχες ή μακρινές εικόνες που είχα ήδη στην κατοχή μου.

Η αγριόγατα αποτελεί το μοναδικό άγριο αιλουροειδές με επιβεβαιωμένη παρουσία στην Ελλάδα. Η ευρωπαϊκή, λοιπόν, αγριόγατα είναι υποείδος της αγριόγατας. Ζει στην Ευρώπη και είναι στενή συγγενής της κοινής γάτας. Όμως, είναι πολύ πιο άγρια και η εξημέρωσή της είναι σχεδόν αδύνατη. Κυνηγιά

συνήθως τη νύκτα, αλλά το φθινόπωρο βγαίνει από τους κρυψώνες της και μπορούμε να τη δούμε στο φως της ημέρας.

Όπως όλα τα αιλουροειδή, έχει ευέλικτο σώμα, που καλύπτεται από πυκνό τρίχωμα, και μπορεί να κάνει άλματα και να αναρριχάται με μεγάλη ευκολία στα δέντρα. Ζει σε δάση, θαμνότοπους, παραποτάμια δάση, όχθες ελών και ακτογραμμές. Είναι νυκτόβιο ζώο με οξύτερες αισθήσεις όρασης και ακοής. Μοιάζει με την οικόσιτη γάτα, αλλά έχει μακρύτερα άκρα, μεγαλύτερο και πιο φαρδύ κεφάλι, και ουρά με μακρύ τρίχωμα και στρογγυλεμένο άκρο. Το χρώμα του

τριχώματος είναι λαδοπράσινο γκρι, με ραβδώσεις στο σώμα και μαύρους δακτυλίους στην ουρά. Το μήκος του σώματος των ενηλίκων από το κεφάλι έως την ουρά είναι 50-80 εκ. και της ουράς 22-34 εκ. Το ύψος στους ώμους φτάνει τα 35-40 εκ. και το βάρος της κυμαίνεται από 5 έως 9 κιλά. Η ευρωπαϊκή αγριόγατα έχει άγρια ένστικτα και δεν εξημερώνεται. Τρέφεται κυρίως με μικρά πτηνά, τρωκτικά και άλλα μικρά θηλαστικά, βατράχους, ερπετά και μερικές φορές πτώματα. Συλλαμβάνει τη λεία της συνήθως με αιφνιδιαστική επίθεση, ενεδρεύοντας ώσπου εκείνη να πλησιάσει

σε μικρή απόσταση. Θεωρείται ωφέλιμο ζώο επειδή εξοντώνει πολλά επιβλαβή τρωκτικά και αποτελεί ρυθμιστή του πληθυσμού τους. Εκτός από την περίοδο της αναπαραγωγής, η αγριόγατα ζει μοναχικά. Γεννάει μία φορά τον χρόνο, την άνοιξη, από 3 έως 6 μικρά. Η εγκυμοσύνη της διαρκεί 65-68 ημέρες. Τη φροντίδα και ανατροφή των μικρών αναλαμβάνει αποκλειστικά η μητέρα τους. Δυστυχώς, μερικά πεθαίνουν πρόωρα. Όσα επιζούν, αναπτύσσονται γρήγορα και σε ηλικία ενός έτους έχουν ανεξαρτητοποιηθεί και ψάχνουν για σύντροφο. Μπορεί σπανίως να διασταυρωθεί με κοινές γάτες. Πολλά από τα υβρίδια που προκύπτουν φαίνονται σαν οικιακές γάτες, με χρώμα τριχώματος διαφορετικό από της άγριας, αλλά κληρονομούν την αγριότητά της. Στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί ευρωπαϊκές αγριόγατες σε όλη την κεντρική και βόρεια Ελλάδα, κυρίως σε παραποτάμιες περιοχές και υδροτόπους. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρουσία τους φαίνεται πως είναι η ύπαρξη πυκνής βλάστησης. Στην Κρήτη

υπάρχουν μερικά άτομα από ένα υποείδος της, τον κρητικό αγριόγατο. Το 1996 έγινε παρακολούθηση ενός κρητικού αγριόγατου με ραδιοκολάρο από Ιταλούς επιστήμονες και συνεργάτες του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, και μας έδωσε ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Μετά από πολλή μελέτη για το αγαπημένο είδος και έχοντας απογορευθεί φωτογραφικά, το πήρα απόφαση ότι θα μείνω με φωτογραφίες μέσα από το παρμπρίζ του αυτοκινήτου ή με μακρινές και θολές. Ήταν χειμώνας πια και το Δέλτα του Έβρου είχε παγώσει, το κρύο πολύ. Ένας φίλος φωτογράφος τοπίου από την Αθήνα, που πραγματοποίησε επίσκεψη στην περιοχή, με παρακάλεσε να πάμε βόλτα στο παγωμένο Δέλτα για φωτογράφιση. Η μέρα ήταν ηλιόλουστη αλλά ο παγετός πολύς. Σταματούσαμε συχνά να φωτογραφίσουμε το κρυσταλλιασμένο και χιονισμένο τοπίο. Σε ένα σημείο με πυκνή βλάστηση του φωνάξω να σταματήσει και ανοίγω το παράθυρο, κρύος παγωμένος αέρας μπαίνει στο αυτοκίνητο.

Αλλά να, πάνω στο δέντρο λιάζεται παγωμένος ένας πανέμορφος γάτος. Τα κλικ πολλά. Σκέφτομαι, αν τρομάξει, θα βγάλω και πόζες που φεύγει. Όμως το μετανιώνω, κλείνω το παράθυρο. «Φύγε», λέω στον φίλο. Το αυτοκίνητο ξεκινά. «Άσ' τον να ζεσταθεί, τον έρμιο». Αφού τον φωτογράφισα, έσπασε η κατάρα, θα τον βρω ξανά. Όπως κι έγινε, μήνες μετά, το φθινόπωρο. Να τος πάλι δίπλα στο ποτάμι, φάνηκε και η ουρά του αυτήν τη φορά. Τα τελευταία 250 χρόνια ο πληθυσμός της αγριόγατας στην Ευρώπη έχει μειωθεί

σημαντικά εξαιτίας της καταστροφής των δασικών περιοχών και της ανθρώπινης δραστηριότητας. Οι κύριες απειλές για το είδος είναι ανθρωπογενείς: η μείωση των βιοτόπων, η θνησιμότητα από τροχαία ατυχήματα, η χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων από αγρότες, το κυνήγι και η διασταύρωση με οικόσιτες γάτες, η οποία δημιουργεί υβρίδια. Η ελληνική αγριόγατα πρέπει να διασωθεί και να αποτελέσει πρόαγγελο της επανεισαγωγής του εξελίποντος λύγκα.

ΧΑΛΒΑΔΟΠΟΙΕΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Άρωμα παράδοσης

Είμαστε μια οικογενειακή επιχείρηση που παράγουμε τον ιδιαίτερο και με κατοχύρωση ΜΑΣΤΙΧΑΤΟ χαλβά ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ από το 1900.

4η γενιά σήμερα ο Βασίλης Παπαδόπουλος –ο νεότερος χαλβαδοποιός, 26 ετών- συνεχίζει με αγάπη και πάθος τη τέχνη. Με κορυφαίες πρώτες ύλες, και συνθήκες οικογενειακής παραγωγής, δημιουργεί προϊόντα ξεχωριστά που τέρπουν και τον πιο απαιτητικό ουρανίσκο.

Κορυφαίο βέβαια όλων ο μαστιχάτος χαλβάς, με τα μαλλιά αγγέλου, που όχι μόνο τα βλέπουμε αλλά και τα απολαμβάνουμε καθώς λιώνει στο στόμα, και έχει βραβευτεί για την ποιότητά του από τον «Γαστρονόμο».

Η ανησυχία όμως, η αγάπη και η εμπειρία, μας οδήγησαν στην δημιουργία και νέων εμπνευσμένων προϊόντων με βάση το χαλβά και το ταχίνι και πάντα βέβαια με την ίδια ποιότητα και αποχή από συντηρητικά και πρόσθετα χημικά.

Η πόρτα του εργαστηρίου μας είναι πάντα ανοιχτή για όλους εσάς που θα θελήσετε να μας επισκεφθείτε.

